

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2 — 4 po poł. Administracja otwarta od g. 9 — 6, w niedzielę i święta od 12 — 1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnieniem 1900000 mk., z przesyłką pocztową 2000000 mk., za granicą 3000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 1200000 mk. CENA OGŁOSZEN: za wiersz milimetr, przed tekstem 40000 mk. w tekście 50000 mk., za tekstem 20000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszcz. № 80187.

W **Poniedziałek**
dn. 31.XII 1923

Wieczornica Sylwestrowa „Sokoła“

Wstęp dla członków i wprow. gości. Początek o godz. 10-ej.

Wybory w Kasie Chorych.

Dnia 29 b. m. odbyło się ostateczne posiedzenie Zarządu Kasy Chorych, celem dokonania wyborów przewodniczącego, jego zastępcy, Komisji rewizyjnej i Komisji rozjemczej. Posiedzenie zgaił komisarz Kasy Chorych p. Zasztowt, przedkładając radzie orzeczenie min. pracy i opieki społecznej w sprawie interpretowania kwestji większości przy wyborach.

Protokoły z poprzednich zebrań przyjęto do wiadomości—poczem przystąpiono do wyborów przewodniczącego Rady. Socjaliści zgłosili kandydaturę p. Bednarowicza—innych kandydatów nie wystawiono. W wyniku tajnego głosowania okazało się 26 kartek pustych, 16 głosów za kandydatem, oraz 2 głosy za p. Bartnickim, na zastępcę przewodniczącego wystawiona została również tylko jedna kandydatura Dr. Rafesa, który w głosowaniu otrzymał 18 głosów przy 26 kartkach pustych.

Do Komisji rewizyjnej weszli z ramienia ubezpieczonych pp. Bauman (P.P.S.) Mostecko (ch. d.) Rabinowicz Chaim i Cypkin Józef (Bund) i jako zastępcy Piłsudski Adam (P.P.S.) i Jan Krzyżanowski (ch. d.), oraz z ramienia pracodawców Bronisław Wincz i Eljasz Abramowicz, jako zastępcą inżyn. Włodzimierz Gordziałkowski.

Do Kom. rozjemczej z ramienia ubezpiecz. Suchecki Feliks i Krzywicz Bronisław z ramienia pracodawców Seidszaur Mojżesz i Lichtmacher Szymon na wspólnego członka do Kom. rozjemczej wybrano mec. Mieczysława Engla przy wyniku głosowania: 20 gł. za, 7 gł. przeciw i 11 białych kartkach. Posiedzenie ukończyło się o godzinie 10 i pół. Zasadnicza walka rozegra się prawdopodobnie przy wyborach zarządu. W myśl ordynaryj termin składania list wyborczych upływa za trzy tygodnie.

Teatr Polski „Lutnia“.

Dzisiaj o godz. 4 p. p.
na pomnik F. Chopina

Recital fortepjanowy

prof. Wł. Burkatha.

Fortepian koncertowy Buchstej-
na ze składu W. Gierwiatow-
skiego.

Związek Ludowo-Narodowy.

KOMUNIKAT.

Zebrań wszystkich zarządów kół dzielnicowych Zw. Lud.-Nar. m. Wilna, odbędzie się w niedzielę, dnia 30 grudnia r. b. o godz. 6 wlecz. punktualnie, w lokalu T-wa „Rozwój“ ulica Trocka Nr. 11/7.

Na porządku dziennym:

- 1) Sprawozdanie przewodniczących poszczególnych kół dzielnicowych z pracy kół w roku 1923.
  - 2) Sprawozdanie sekretarzy z pracy organizacyjnej, z załączeniem średnich odcinków od wydanych legitymacji.
  - 3) Sprawozdanie skarbników z pracy finansowej z załączeniem pisemnego sprawozdania kasowego.
  - 4) Opracowanie planu pracy kół na rok 1924.
  - 5) Referat polityczny p. A. Zwierzynskiego.
  - 6) Wolne wnioski.
- Obecność wszystkich członków zarządów kół dzielnicowych m. Wilna jest konieczną.

klery angielskiego w związku z konferencją w Mallines. Jakkolwiek połączenie kościołów jest bardzo ważnym zagadnieniem dla Watykanu to jednak zdaje się być wykluczona możliwość jakiegokolwiek pośpiechu w tej kwestji, która zdaniem kół watykańskich musi dojrzeć powoli.

Sejm i Rząd.

Z Rady Ministrów.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 1923 roku uchwaliła między innymi wniosek ministra spraw wewnętrznych w sprawie statutu Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, projekt zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1923 r. w sprawie przeprowadzenia spisu ludności Górnośląskiej części wojew. Śląskiego, Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem pow. Braśławskiego oraz nowo-przyląconej do Rzeczypospolitej części b. pasa neutralnego polsko-litewskiego, rozporządzenie przyznające niektórym uzdrowiskom charakter użyteczności publicznej; rozporządzenie o przenieszeniu urzędników służby zewnętrznej ministerstwa spraw zagranicznych w stan rozporządzalności; projekt ustawy o ogłoszeniu ustaw Śląskich; oraz załatwiła kwestję organizacji zarządu gmachów reprezentacyjnych.

Dzień polityczny.

Prasa francuska o sojuszu czesko-francuskim.

Prasa francuska z zadowoleniem stwierdza, iż projekt sojuszu francusko-czesko-słowackiego ma charakter nawrócenia pokojowy i zaznacza, że będzie on dalszym ciągiem zawartych już przez Francję konwencji mających na celu utrzymanie nowego stanu rzeczy w Europie. Dzienniki podkreślają dalej, że traktat francusko-czesko-słowacki zostanie zarejestrowany w Sekretariacie Ligi Narodów, jeżeli nie będzie zawierał żadnych tajnych konwencji wojskowych. „Matin“ zaznacza, że traktat ujęty został całkowicie w dachu statutu Ligi Narodów; potwierdza postanowienia traktatów pokojowych i zarazem uzupełnia je. „Petit Parisien“ wyraża przekonanie, że sojusz francusko-czesko-słowacki będzie mógł odegrać rolę pomostu pomiędzy Pragą a Warszawą, a być może w przyszłości także między Moskwą i Paryżem. „Gaulois“ uważa, iż cechą charakterystyczną traktatu jest to, że usuwa on możliwość wszelkiego konfliktu. „Oeuvre“ zaznacza, że traktat francusko-czesko-słowacki stwierdza w oczach całego świata braterskie przymierze obu demokracji.

Konferencja państw bałtyckich w Warszawie.

21 stycznia odbędzie się w Warszawie konferencja państw bałtyckich, Estonji, Łotwy, Finlandji z Polską. Program konferencji dotychczas nie jest ustalony.

Mowa Poincaré'go do narodu angielskiego.

Według doniesień prasy p. Poincaré wygłosi w przyszłą niedzielę posłując się aparatem radio-

We środę, dnia 2-go stycznia jako w pół roczną rocznicę śmierci

ś. † p.

Pawła Jeleńskiego i Jarosława Kossakowskiego

uczni szkoły Zygmunta-Augusta, odprawione będzie nabożeństwo w Kościele św. Jerzego o godzinie 9 1/2.

Na które zaprasza Rodzina.

Niniejszem podaję do wiadomości iż p. Henryk Zawadzki przestał być prokurentem firmy „Wielko Solesznickie Zakłady Spirytusowe“ i że wydana mu przezemnie plenipotencja została cofnięta.

Karol Wagner.

DOKTOR J. KACEW

Choroby włosów (łupież, wypadanie, przedwczesna łysina i t. p.)

Kosmetyka lekarska (pryszczki, pięgi, znamiona, plamy, brodawki i inne kosmet. wady i choroby skóry twarzy i ciała).

USUWANIE WŁOSÓW NA TWARZY DIATERMJA. OPERACJE PLASTYCZNE I INJEKCJE PARAFINOWE. SZTUCZNE ŚLONCE GÓRSKIE. DIATERMJA. ARSENAL. ROENTGEN. — MASAŻ WIBRACYJNY I PNEUMATYCZNY.

(—) JAGIELLOŃSKA, 3 (obok ul. Ad. Mickiewicza). (—)

Przyjmuje od 10—2 i 4—7. — W niedzielę od 10 — 1 przyjęcia bezpłatne dla niezamężnych.

Pełnomocnictwa nadzwyczajne Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, 29.XII. (A. W.). „Gazeta Warszawska“ rozpatruje sprawę wyjątkowych pełnomocnictw skarbowych, prawnych i politycznych, przy czem podkreśla, że pierwsza strona zagadnienia nie nastęrcza żadnych trudności. Jest to najważniejszy problem zagadnienia, i pod tym względem zapatrywania większości stronictw politycznych są jednakowe. Pod względem prawnym jedynie socjaliści zajmują nieprzejednane stanowisko wobec ustawy, twierdząc, że gwałci ona konstytucję. Jednakże obawy socjalistów po wozarzej konferencji prawników okazały się nieistotne, gdyż sprzecznosc z konstytucją da się usunąć drogą przereadowania projektu. Najważniejszą jest strona polityczna zagadnienia, gdyż sanacji skarbu nie da się wyodrębnić z całości polityki państwowej. Społeczeństwo musi uzyskać gwarancje, aby polityka ogólna rządu, zwłaszcza w dziedzinie spraw zagranicznych i wojskowych, była dostosowana do podstaw naprawy skarbu.

WARSZAWA, 29.XII. (A. W.). Marszałek Rataj udzielił w sobotę dziennikarzom wywiadu, opisując przebieg konferencji prawników nad ustawą o pełnomocnictwach. Ze słów Marszałka Rataja wynika, że projekt pierwotny został zmieniony w kierunku ograniczenia kompetencji, przyznanych pierwotnie Prezydentowi i gabinetowi. Według pierwotnej redakcji te dwa organy miały przyznane sobie w ogólności prawo wydawania rozporządzeń celem sanacji finansów. Obecnie przepis, który nadaje Prezydentowi swobodę w zakresie sanacji skarbu został usunięty, a skorygowany projekt rządowy wyszczególniony będzie w ogólnych zarysach planu reform finansowych. Praktycznie wyrazi się to w uchwaleniu przez Sejm t. zw. ustawy ramowej.

WARSZAWA, 29.XII. (A. W.). Konferencja prawnicza profesorów wydziałów prawnych z przedstawicielami rządu jak głosi komunikat urzędowy ustaliła, że ustawa o pełnomocnictwach nie stoi w sprzeczności z konstytucją.

Konferencja w sprawie reformy waluty.

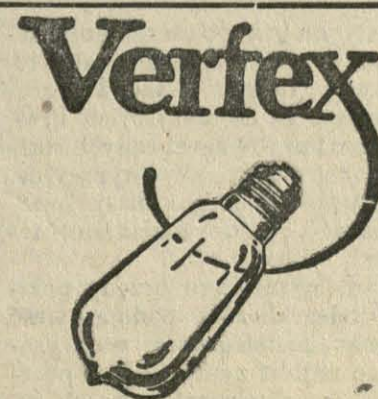
WARSZAWA, 29.XII. (A. W.). Na sobotę w południe została wyznaczona narada premjera Grabskiego ze znawcami spraw finansowych w sprawie reformy waluty

polskiej. Między zaproszonymi znajduje się ks. Adamski, b. min. Jastrzębski, prof. Krzyżanowski z Krakowa, prof. Kempner, St. Karpiński i inni.

Echa odezwy arcybiskupa Canterbury.

RZYM, 29.XII. (Pat.) W kołach watykańskich zachowywana jest wielka rezerwa wobec pogłosk o możliwości połączenia ko-

ścioła anglikańskiego z rzymskim. Z rezerwy tej Watykan nie dał się wyprowadzić nawet listem arcybiskupa kanterburyjskiego do

Zakłady Elektryczne „Vertex“

WARSZAWA, ul. Marszałkowska 98.

Waloryzacja.

Od 1 stycznia 1924 roku, czyli za kilka dni rozpoczyna się w naszych stosunkach skarbowo-podatkowych nowy ważny okres, streszczający się w jednym słowie: waloryzacja. Od tego terminu wejdzie w życie cały szereg ustaw i zarządzeń, przeprowadzanych przez poprzedni rząd parlamentarny polskiej większości. Wyścig wymienił dwie tylko rzeczy: budżet oszczędnościowy i waloryzacja podatków i świadczeń państwowych, aby zdać sobie sprawę z ważności zmian, jakie zajdą w gospodarce skarbowej państwa, po za tem jednak i w ogólnym życiu gospodarczym kraju.

Budżet na rok 1924, opracowany przez b. ministra skarbu Kucharskiego, od wszystkich dotychczasowych budżetów różni się tem, że ustanawia ściśle określone cyfry, zarówno rozchodu, jak i przychodu.

Jest to pierwszy krok stnowczy, niezbędny, ale nie rozwiązuje jeszcze sprawy ostatecznie. Waloryzacja nie jest jeszcze sanacją, lecz fundamentem, zasadniczym dla niej. Aby móc przerwać druk nowych banknotów, trzeba było „pogodzić rozchód z przychodem”, zabezpieczyć przychód od spadku waluty, dopóki nie będzie wprowadzona waluta stała.

Waloryzacja niewątpliwie obciąża poważnie cały kraj, okres sanacji wywoła — wiele trudności gospodarczych, kryzys i zastój.

My o tem wiemy, jesteśmy na to przygotowani, obóz narodowy obowiązkiem swój spełni do końca.

Waloryzacja zaległych podatków.
Zaległości i należności danin publicznych będą od 1 stycznia 1924 r. zwaloryzowane. Waloryzacja będzie polegała na tem, iż wszystkie podatki zalegające z lat poprzednich, będą przeliczone na franki złote i pobierane według kursu franka złotego w dniu zapłaty.

Jeżeli wymiar tych podatków, czyli obliczenie przez odpowiedni urząd skarbowy, jaka suma wypada na płatnika, zostało dokonane w r. 1923, to podatki te będą przeliczone na franki złote według kursu franka złotego przeciętnego z r. 1923 i następnie już ściągane w markach polskich według kursu franka złotego w danym dniu.

W ten sposób płatnik, który nie opłacił podatku w r. 1923, zapłaci sumę daleko większą w markach polskich, aniżeli by to w ostatnich dniach grudnia roku bieżącego na niego wypadło. Na przykład płatnik miał opłacić w grudniu r. b. 1.000.000 mkp., co równa się mniej więcej jednemu frankowi złotemu. Kurs przeciętny z roku 1923 (jeszcze nie obliczony) będzie daleko mniejszy niż ostatnio, może około 200 ty. W takim razie po N. Roku na płatnika tego wypadnie już nie jeden frank złoty a 1.000.000:200.000=5 franków złotych. Tę sumę będzie musiał uiścić według bieżącego kursu franka złotego w dniu ściągnięcia z niego należności.

Waloryzacja podatku przemysłowego.

Przy podatku przemysłowym waloryzacja przedstawia się w sposób następujący: za świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne pobierane będą od d. 1 stycznia 1924 r. opłaty przeliczone na franki złote.

Miesięczne wpłaty podatków powinny być uskuteczane przez płatnika w ten sposób, iż obroty z danego miesiąca w markach polskich przelicza się na franki złote według przeciętnego kursu złotego franka z tego samego miesiąca. Kwotę przypadającego podatku i dodatku sumorządowego oblicza się będzie również w ten sposób. Obliczona w ten sposób kwota podatkowa wpłacać się będzie do kas skarbowych w markach polskich według kursu franka złotego, obowiązującego w dniu wpłaty podanego w czasie właściwym do wiadomości publicznej.

Ta sama zasada stosuje się również do wpłat podatku za

miesiąc grudzień 1923 r., które winny być uiszczone w terminie do 15 stycznia 1924 r. Suma obrotu w zeznaniach o obrocie za drugie półrocze 1923 r. ma być wykazana w markach polskich z przeliczeniem na franki złote według przeciętnego kursu z wyższego półrocza, względnie z każdego poszczególnego miesiąca tego półrocza, o ile chodzi o zeznania, składane przez przedsiębiorstwa handlowe pierwszych dwóch kategorii i przez przedsiębiorstwa przemysłowe pierwszych pięciu kategorii. Dodać jeszcze należy, że sumy podatku przemysłowego, które dotychczas ściągano w markach polskich, przeliczone będą na franki złote według kursu.

1 fr. = 8.785,46 mk.

Waloryzacja podatków gruntowego i budynkowego.

Podatki gruntowy i budynkowy zwaloryzowane będą w ten sposób, że dotychczas obowiązujące stawki markowe będą przeliczone na franki złote według kursu **1 fr. zł. = 11,369 mkp.**

Zwaloryzowana także została w podobny sposób danina lasowa według kursu franka złotego 482.680 mkp.

Waloryzacja taryf kolejowych.

Waloryzacja taryf polega na wyrażeniu ich w jednostkach taryfowych, równych 1/100 franka złotego. Opłaty taryfowe, wyrażone w tych jednostkach, będą pobierane jednak w markach polskich według kursu, ustalonego dwa razy na miesiąc przez ministra skarbu i podawanego do powszechnej wiadomości.

Nowa taryfa zwaloryzowana wyższa będzie od obecnej o 100—150 proc. Oczywiście, mowa tu o dzisiejszym stosunku marki do franka złotego, gdyż, jak zaznacza ministerstwo kolei, opłaty kolejowe w markach polskich oznaczane będą dwa razy w miesiącu, podług kursu franka złotego.

Waloryzacja taryf pocztowo-telegraficznych

Taryfa pocztowo-telegraficzna od Nowego Roku wynosić będzie 10 centymów złotych (obecnie około 100 tys. mk.) za list zwykły i 8 centymów (około 80 tys. mkp.) za jedno słowo w depeście. Będzie to zatem od 4—5 razy wyższa taryfa od obowiązującej obecnie.

Ogłaszanie kursu franka.

Wartość franka złotego ustalana będzie w zaokrąglonych do dziesiątków tysięcy marek przez Departament Kredytowy Ministerstwa Skarbu i ogłaszana będzie codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych w formie obwieszczenia Ministra Skarbu w „Monitorze Polskim”.

Ustalony i ogłoszony w ten sposób kurs obowiązować będzie trzeciego dnia po ustaleniu, względnie także ewentualnie dnia następnego, jeżeli ustalenie kursu nastąpi w przeddzień niedzieli lub świąt.

Po raz pierwszy kurs franka złotego określony będzie dnia 29 grudnia 1923 r., który obowiązować będzie w dniu 1 jym stycznia 1924 roku.

Codziennie przed godziną 2-gą po południu Departament Kredytowy Ministerstwa Skarbu przesyła obwieszczenie celem ogłoszenia do Redakcji „Monitora Polskiego”, która obowiązana jest ogłosić obwieszczenie w dniu jego otrzymania.

Natychmiast po otrzymaniu wiadomości od Departamentu Kredytowego Główny Urząd Telegraficzny rozsyła do wszystkich urzędów pocztowo-telegraficznych służbowe telegramy waloryzacyjne. Telegramy te będą miały pierwszeństwo przed wszelkimi innymi.

W dalszym ciągu urzędy pocztowo-telegraficzne podają treść otrzymanego telegramu waloryzacyjnego najbliższemu urzędowi pocztowym drogą telegraficzną lub inną najdogodniejszą.

zglaszać się winni delegaci kas i urzędów państwowych, wyznaczeni przez kierowników tych instytucji, z zeszytami, w których kierownik urzędu pocztowo-telegraficznego, względnie pocztowego, wpisuje wysokość kursu franka złotego oraz dzień, w którym ma on obowiązywać, i stwierdza to swym podpisem obok odcinka peczki kalendarzowej.

Kino „HELIOS“

Wkrótce wspaniałe arcydzieło

Jocelyn

Poemat miłości i buntu.

Wielki dramat romantyczny według nieśmierteln. utw. franc. pisarza Lamartine'a.

Niezwykle napięcie akcji! Świetna gra artystów!

Przewrót w Grecji.

Jesteśmy świadkami próby zmiany ustroju państwowego w Grecji. Król grecki Jerzy opuścił Ateny na życzenie rządu republikańskiego, który oświadczył, że monarcha nie może być obecny przy wyborach, mających zdecydować o losie Grecji i dynastji. Po wyjeździe króla władzę naczelną objął admirał Conduriotis z tytułem regenta. Najbliższa przyszłość okaże, czy istotnie Grecja przekształci się w republikę, czy też nastąpi tylko zmiana dynastji.

16 grudnia odbyły się wybory, w których monarchistyczna opozycja nie wzięła udziału, tłumacząc się, że sposób ich przeprowadzenia nie był prawidłowy. Trzy odłamy kierunku liberalnego, grupa Venizelosa, liberalni-republikanie i republikanie, pogodzili się w ostatniej chwili i bez walki zdobyli prawie wszystkie mandaty. Utworzona w ten sposób Izba ma spełnić rolę konstytuancy, wybrać rząd i wypracować projekt nowej konstytucji, który następnie ma być poddany pod powszechne głosowanie ludności.

Nieustające wewnętrzne walki w Grecji świadczą, że kraj ten nie może odzyskać równowagi, utraconej w czasie wojny. Wojna europejska rozdarła ludność grecką na dwa zwalczające się odłamy. Walka ta trwa do chwili obecnej.

Należy pamiętać, że już w pierwszych latach wojny król Konstantyn, szwagier Wilhelma II, pragnął przystąpić do państw centralnych. Przeciwno germanofilskiej polityce króla wystąpił wódz ententofilów Venizelos, który utworzył odrębny rząd republikański w Salonikach i stanął po stronie koalicji. Konstantyn w końcu opuścił Grecję, a władzę objął Venizelos, który związały losy swego kraju z losami koalicji, doprowadził naród grecki do zwycięstwa. Grecja osiągnęła olbrzymie korzyści terytorjalne w Azji i w Europie, przyznane jej paktem w Sèvres. Mimo tych sukcesów Venizelos musiał opuścić kraj rozziny, z powodu niepomyślnych dla niego wyborów, które odbyły się 14 listopada 1920 r.

Do Aten wrócił król Konstantyn, który chciał się okryć sławą, rozpoczął walkę z Turcją. Walka ta, skończyła się, jak wiadomo, zupełną klęską Grecji. Konstantyn po raz drugi musiał opuścić Ateny, a w kilka miesięcy później umarł na wygnaniu. Traktat w Lozanie znacznie okroił terytorjum Grecji, która znowu została zepchnięta do roli drugorzędnej.

Wszystkie te ciosy, spadające na naród grecki, wzniesiły namiętną walkę partyjną. Obóz liberalno-republikański, zwalczając prawie miał ułatwione zadanie, gdyż mógł zrzucić odpowiedzialność za wszystkie klęski i niepowodzenia na monarchistów i na dynastję. Pod wpływem tej propagandy dynastja straciła całkowicie prestiż w oczach ludności. A ostatnia nieudana kontrrewolucja Metaxasa, rojalisty i germanofila ostatecznie ją skompromitowała.

Trudno powiedzieć, jak się potoczą wypadki w tym klasycznym

COOZIENNE WIADOMOŚCI EKONOMICZNE

== AJENCJI WSCHODNIEJ ==

1 stycznia 1924 otwierają IV-y rok wydawnictwa.

Abonament przyjmuje Oddział Wileński Ajencji Wschodniej, ul. Mickiewicza 19, tel. 2 — 43.

kraju przewrotów, zamachów stanu i innych sensacyj politycznych. Obóz liberalny-republikański, w którego rękach spoczywa los narodu, nie jest bowiem blokiem jednolitym. W skład jego wchodzi radykalna grupa republikańska, odznaczająca się niezwykłą ruchliwością i energią. Na czele grupy stoją wybitni wojskowi, którzy, stłumiwszy kontrrewolucję Metaxasa, uzyskali ogromną popularność. Są oni zagorzałymi zwolennikami republiki, którą gotowi proklamować nawet drogą zamachu stanu.

Bardziej umiarkowane jest stronnictwo liberalne, posiadające w swem łonie dwie tendencje: liberalno-konserwatywną i liberalno-radykalną. Ta ostatnia grupa jest bardzo zbliżona do republikanów. Natomiast odłamy umiarkowanych liberalistów uważa, że wszelkie zmiany konstytucji muszą być przeprowadzone na drodze legalnej. Pomiędzy temi odłami toczyła się walka, którą zażegnało dopiero wystąpienie Venizelosa.

„Stary kreteńczyk” mieszka obecnie w Paryżu i, jak oświadczył, nie chce się mieszać do wewnętrznych spraw Grecji, „gdyż nie czuje się na siłach do prowadzenia walki”. W liście, wysłanym do jednego z b. premierów, Venizelos zaklinał jednak naród grecki, aby zaniechał wszelkich eksperymentów. „W chwili, kiedy naród grecki—pisał Venizelos—wzwayany jest do podjęcia swych praw i wypowiedzenia się w nadchodzących wyborach, w przededniu powstania konstytuancy, byłoby nadużyciem władzy, nie do darowania, niegodnym ludzi, którzy zwą się republikanami, usiłowanie narzucenia republiki drogą zamachu stanu. Właśnie dlatego, że jestem szczerym republikaninem, nie mogę pochwalać tych, którzy chcą narzucić republikę gwałtem, czy to otwarciem, czy pod pretekstem plebiscytu eskamotując tą drogą niezdecydowaną opinię zaskoczonych tym zagadnieniem narodu”.

Wystąpienie Venizelosa, rozumiejącego dobrze, że wszelkie gwałtowne eksperymenty mogą się skończyć fatalnie, zażegnało chwilowo waśnie i spory w obozie liberalnym. Przywódcy tego obozu zdają sobie jednak sprawę, że są za słabi do kierowania w tej przelomowej chwili nawa państwową, w dodatku, że pomiędzy nimi nie ma również zgody. Dlatego też nie ustają oni w zabiegach, aby skłonić Venizelosa do objęcia władzy, uważając, że tylko on jeden zdoła opanować niepewną i skomplikowaną sytuację.

W sprawie szkolnictwa litewskiego.

KOMUNIKAT.

Wobec pojawienia się w prasie błędnych informacji i komentarzy o zamknięciu przez władze szkolne gimnazjum litewskiego w Świętociach oraz z powodu protestu w tej sprawie Komitetu Litewskiego w Wilnie Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego komunikuje.

Zamknięcie gimnazjum w Świętociach nastąpiło z powodów najzupełniej rzeczowych i niema bezwzględnie nie wspólnego—jak niektórzy mniemają—z odwetem za ucisk i prześladowanie szkolnictwa polskiego na Litwie Kowieńskiej.

Gdy władze centralne objęły szkolnictwo na Ziemi Wileńskiej, miały na „sprawę szkolnictwa litewskiego” wyrażny i zdecydowany pogląd, który Kurator O. S. W. wkrótce po przyjeździe do Wilna wyjaśnił delegatom ludności litewskiej i podał do publicznej wiadomości. „Rząd Polski—mówi komunikat („Słowo” z dn. 19 VIII 1922

N. 16)—jest daleki od myśli polonizowania ludności litewskiej, zamieszkałej w granicach Rzeczypospolitej i daje jej możność pielęgnowania własnej rodzimej kultury. Wymagać jednak będzie bezwzględnie lojalnego stosunku do Państwa Szkolnictwo prywatne (powszechne i średnie) może organizować się na zasadach ogólnych z obowiązkową jednak nauką języka polskiego, historii i geografji Polski... W szkolnictwie prywatnym nauczycieli powołuje właściciel, zatwierdzają władze szkolne... *Publiczne szkoły powszechne* (utrzymywane przez państwo i gminy) dla ludności litewskiej będą prowadzone w jęz. litewskim z odpowiednim wymiarem godzin dla jęz. polskiego, historii i geografji. Nauczyciel z tym winien jęz. polski tak, aby w tym języku mógł nauczać... O tem, aby jakieś stowarzyszenie oświatowe (czego się domagano) mogło otrzymać *prawo mianowania* nauczycieli do szkół *publicznych*, mowy być nie może...”

Z drogi powyżej nakreślonej Kuratorium ani na chwilę nie zбочyło.

W dziedzinie szkolnictwa powszechnego wszędzie, gdzie zgłosiła się przepisaną liczbą dzieci (40), a gmina uchwaliła ustawowe świadczenia, zakładana była *publiczna*, a więc z nauczycielami opłacanymi przez Skarb, *szkoła litewska*, o ile prawni opiekuni zapisanych dzieci języka litewskiego zażądali (założono dotychczas 41). Przytem zgodnie z rozporządzeniem Kuratorium nauczycielem w takiej szkole mógł być tylko znający biegle oba języki, i jeśli czyniono pod tym względem odstępstwa, to raczej w stosunku do litwinów słabo władających językiem polskim. Agitatorzy litewscy zaczęli tymczasem przeciwdziałać tworzeniu *litewskich szkół publicznych*, a litewskie T-wo Oświatowe „Rytas” przystąpiło do masowej organizacji powszechnych szkół prywatnych, którym, jak wiadomo, ustawodawstwo polskie daje prawie zupełną swobodę wewnętrznej organizacji. Kuratorium udzielało koncesyj zgodnie z przepisami i T-wo „Rytas” założyło 56 powszechnych szkół prywatnych. Kierownicy T-stwa zaczęli jednocześnie uzurpować sobie prawa władz państwowych, wydawać świadectwa politycznej prawomyślności litewskiej nauczycielom, którzy, o ile nie mieli zaświadczeń T-stwa, byli przez podburzaną systematycznie, a w gruncie rzeczy spokojną ludność nie uznawani, nawet—były wypadki—usuwni siłą. Sprawy te Kuratorium skierowało na właściwą drogę, nie zmieniając swego zasadniczego stanowiska w stosunku do potrzeb kulturalnych ludności litewskiej.

W stosunku do seminarjum nauczycielskiego w Wilnie Kuratorium zapowiedziało kierownictwu tego zakładu, iż na dotychczasową organizację seminarjum zgodził się nie może i wyjedna koncesję pod warunkiem przekształcenia tej uczelni na poważną, pięcioletnią pedagogiczną o kursie pięcioletnim na wzór seminarjów polskich; na krótkoterminowe — dwu czy trzyletnie—kursy nauczycielskie (a tem jest seminarjum litewskie obecnie), produkujące masowo zupełnie nieprzygotowanych do zawodu—nawet przy najskromniejszych wymaganiach — nauczycieli, Kuratorium się nie zgodzi. Uwzględniając jednak niemożność przekształcenia natychmiast obecnych kursów w kierunku powyższym, oraz przychyliając się do próby kierownictwa, Kuratorium zezwoliło na rozpoczęcie roku szkolnego i dalszą naukę, pomimo iż seminarjum formalnej koncesji jeszcze nie posiada.

Co do szkół średnich (gimnazja w Wilnie i Święcianaach) to wobec dotkliwego braku przynajmniej częściowo wykwalifikowanych sił nauczycielskich litewskich o możliwości prowadzenia dwóch szkół 8-letnich na należytym poziomie mowy być nie może. Kuratorjum wiadomo z jak wielkimi trudnościami boryka się gimnazjum litewskie w Wilnie przy kompletowaniu personelu nauczycielskiego. Tutaj poszło Kuratorjum na ustępstwa, jak najdalej idące; pomimo iż nauczaniem zajmować się może tylko obywatel Rzeczypospolitej, Kuratorjum wyjednalo w Ministerstwie prolongatę dla tych nauczycieli litwinów, którzy nie posiadają jeszcze formalnie uznanego obywatelstwa polskiego; co do dyrektora gimnazjum wileńskiego uczyniono więcej jeszcze, bo na wniosek Kuratorjum Ministerstwo zezwoliło mu na kierownictwo szkoła pomimo, iż nie posiada on zupełnej praw do uznania go za obywatela polskiego i wniósł dopiero podanie o naturalizacji. Z całą wyrozumiałością patrzy również Kuratorjum na niedomagania pedagogiczne i programowe zakładu. I tutaj również Kuratorjum zezwoliło na rozpoczęcie pracy w b. r. szkolnym, skoro tylko Dyrekcja o to się zwróciła, pomimo iż gimnazjum posiadało warunkową tylko koncesję.

Inne stanowisko zmuszone było zająć Kuratorjum w stosunku do gimnazjum T-wa „Rytas” w Święcianaach, było to bowiem „gimnazjum” o takim poziomie nauczania, na jakim stać nie może nawet przeciętna szkoła powszechna. Już w roku ubiegłym Kuratorjum domagało się napróżno przedstawienia na kierownika kandydata, któryby łączył kwalifikacje formalne (obywatelstwo) z zawodowymi, pedagogicznymi. Po przedstawieniu w r. b. kilku kandydatów niemożliwych do zatwierdzenia, Kuratorjum w celu uporządkowania sprawy wezwalo jednego z wybitnych przedstawicieli społeczeństwa litewskiego w Wilnie, z którym Kurator Okręgu Szkolnego odbył konferencję; po zobrazowaniu trudności, z jakimi dwie szkoły średnie z konieczności walczyć muszą, zaproponował skoncentrowanie wszystkich sił rozporządzalnych w jednym gimnazjum w Wilnie i przekształcenie t. zw. gimnazjum święciańskiego na poważnie zorganizowaną 7-mio-klasową szkołę powszechną, która mogłaby do starcać gimnazjum wileńskiemu materiału uczniowskiego (w myśl mającej nastąpić reformy szkoły średniej), było to tem łatwiejsze do przeprowadzenia, iż gimnazjum święciańskie nie jest pełne, a linja jego rozwoju raczej jest wsteczna, ponieważ nietylko nie otworzono w r. ub. przewidywanej klasy VI, lecz nawet zwinięto klasę V-tą (w szkole ogółem około 150 uczniów). Kuratorjum jednocześnie przyrzekało okazać wszelką możliwą pomoc gimnazjum wileńskiemu i wystąpić z odpowiednimi wnioskami do Ministerstwa.

Propozycje Kuratora działacze litewscy kategorycznie odrzucili, pomimo, iż wiadomo im było, że szkół, znajdujących się na takim poziomie jak w Święcianaach i o takim kierunku żadna władza szkolna tolerować nie może. O możliwości zamknięcia szkoły działacze litewscy, z którymi Kurator O. S. W. konferował niejednokrotnie, byli przestrzegani. Gimnazjum święciańskie zostało zamknięte nietylko wskutek „niedopełnienia formalności”—jak twierdzi protest Komitetu Litewskiego—lecz głównie z powodów zasadniczych. Na przedstawianych przez T-wa „Rytas” kandydatów nie stanowisko dyrektora Kuratorjum zgodzić się nie mogło, były to bowiem jednostki, które albo nie były obywatelami państwa polskiego, albo też nie posiadały kwalifikacji, nie mając nigdy nie wspólnego ze szkoła, na stanowisko dyrektora zupełnie się nie nadawały. Zakład ten był „gimnazjum” tylko z nazwy; poziom nauczania poniżej normalnej szkoły powszechnej; uczniowie pod względem rozwoju umysłowego opóźnieni lat kilka w stosunku do przeciętnego

„SIWE WŁOSY”
trwale niedostrzegalnie, usuwa
„ORIENTINE”
przywraca im naturalny kolor połysk i miękkość; prosty w użyciu, bezwarunkowo nieszkodliwy,
DO NABYCIA WSZĘDZIE. (—) (—) (—) PARFUMERIE D'ORIENT VARSOVIE.

poziomu odpowiednich klas szkoły średniej; pomocy naukowych absolutnie żadnych; wiek młodzieży, jak stwierdziła wizytacja, we wszystkich klasach (od 1ej począwszy) od normalnego do pełnoletności; niemal wszyscy nauczyciele nietylko bez kwalifikacji formalnych, ale i faktycznych, zupełnie nieprzygotowani pryncyem do nauczania; wśród nich jednostki, których żadne państwo w granicach swych tolerować nie może; młodzież bez podręczników; inny program pisany, a inny wykonywany; poziom nauczania przedmiotów polskich wręcz niemożliwy. Wreszcie pomimo braku koncesji rok szkolny rozpoczęto bez zezwolenia nawet i bez powiadomienia Kuratorjum.

Szkoły takie jak w Święcianaach—czy to polskie, czy też z innym językiem nauczania istnieć nie mogą, są one bowiem tylko bałamućwem, obliczonym na łatwowierność ogółu, wyzyskiwaniem tego pędu, jaki widzimy wśród mas, do szkół typu gimnazjalnego, gdy w istocie rzeczy z gimnazjami nie mają one nic wspólnego. W poważnej pracy oświatowej i wychowawczej ludność litewska znajduje zawsze poparcie władz szkolnych, w działalności, nie mającej nic wspólnego z nauczaniem—przeciwdziałanie stanowcze, do zwijania szkół włączone.

Nowa fala akcji eksterminacyjnej przeciwko polskości na Litwie.

(Komunikat Wileńskiego Biura Informacyjnego).

W związku z zamknięciem gimnazjum litewskiego w Święcianaach w całej Litwie Kowieńskiej zostały zaaranżowane masowe protesty i demonstracje przeciwko „gwałtom polskim” na Wileńszczyźnie.

Rozpoczęto akcję wiecową z uchwaleniem prawie jednobrzmiących nietylko protestów ale i uchwał żądających zamknięcia wszystkich szkół polskich. Takie uchwały zostały powzięte przez Związek Katolicki nauczycieli w Kownie, przez urzędników państwowych i samorządowych w Rakiszkach, przez obywateli powiatu Rakiskiego, napływają protesty z Telsz, z Wilkomierza i innych okolic.

Zebrań protestacyjnych i wiece urządziła młodzież akademicka w Kownie. Na zebraniach głos zabierają członkowie rządu i sejmu składając oświadczenia przed tryumfującą gawiedzią, że liczba szkół polskich zostanie zredukowana. Akcja cała jak wspomnieliśmy jest prowadzona planowo i dobrze zorganizowana. Obrazem zdziwienia moralnego są owe żądania młodzieży i nauczycielstwa tępienia oświaty u innych i przeniesienie walki politycznej w dziedzinę kulturalną.

Oczywiście nie pominięto i oszczerstw jako broni, zarzucając szkolnictwu polskiemu działalność antypaństwową.

Poniżej przytoczamy uchwałę studentów uniwersytetu która brzmi:

„Studenti Uniwersytetu Litewskiego na zebraniu dn. 11 grudnia 1923 r. zważywszy:

1) fakt zamknięcia przez polskie władze okupacyjne (sic) gimnazjum litewskiego w Święcianaach, przez co jeszcze raz został dokonany gwałt na narodzie litewskim,

2) przeciwpaństwową działalność Polaków w Litwie prowadzoną przez szkoły polskie, zwłaszcza zaś gimnazja na utrzymanie któ-

rych i zakładanie udziela środków litewski rząd, uchwalała:

1) zwrócić uwagę litewskiego społeczeństwa na powyższe fakty i nawoływać go do zareagowania wszelkimi możliwymi sposobami przeciwko podobnym zamachom polskim.

2) Zwrócić się z prośbą do rządu litewskiego o przejrzenie swego stanowiska w sprawie polskich szkół w Litwie i o ujednostajnienie go z postępowaniem polskich władz okupacyjnych na obszarze Litwy okupowanej—o niedopuszczenie zakładania nowych polskich szkół i o zamknięcie przynajmniej trzech polskich gimnazjów, w tej liczbie gimnazjum Poniewieskiego oraz wstrzymania wydawania państwowych pieniędzy na utrzymanie polskich szkół.

3) Podpisanie niniejszej rezolucji i wrócenie jej rządowi litewskiemu polecić przydyum zebrania studentów”.

Demonstracja zaś owa protestu miała przebieg następujący:

W niedzielę 16-go grudnia na placu Ratuszowym zebrały się tłumy publiczności, widniały transparenty z napisami: „Przez zburzenie instytucji kulturalnych”. „Protestujemy przeciwko zamknięciu gimnazjum litewskiego w Święcianaach” i t. p. Grupa studentów niosła transparent z napisem: Żądamy zamknięcia gimnazjów polskich w Litwie. Przed Ratuszem zostały wygłoszone gorące mowy z wyrażeniem współczucia dla uciskanych w Wileńszczyźnie Litwinów, protestom przeciwko okrucieństwu i wandalizmowi Polaków i t. p. Stąd pochód ruszył przed sejm, z balkonu którego przemawiali wicemarszałek sejmu p. Jokantas, sekretarz sejmu przedstawiciel Darbo Federacji p. Ambrozajtis oraz przedstawiciele studentów. Między innymi było wyrażone żądanie natychmiastowego zamknięcia gimnazjów polskich w Litwie z czem demonstranci udali się do pałacu p. Prezydenta Państwa. P. Prezydent wyszedł do zgromadzonych na balkon i w swej odpowiedzi, wyrażając współczucie i ubolewanie z powodu wypadku święciańskiego, oświadczył, że rząd litewski będzie apelował do Ligi Narodów, aby wpłynęła ta droga na rząd polski. Po tem oświadczeniu p. Prezydenta pochód ruszył przez Aleję Wolności do p. Ministra Oświaty i stamtąd po kilku mowach demonstranci się rozeszli. (wilbi).

W hołdzie Szopenowi.

Dziś o godz. 4 po poł. odbędzie się w sali „Lutni” recital fortepianowy wysoce utalentowanego pianisty kompozytora, profesora Władysława Burkatha, poświęcony Szopenowi. Bogaty program obejmie przegląd różnorodnych utworów Mistrza, oraz po raz pierwszy w Wilnie suitę fortepianową prof. Burkatha, poświęconą pamięci Szopena.

Cel koncertu, oprócz uczy muzyycznej, którą zapowiada sam program, powiększenie funduszu na wzniesienie pomnika Szopena w Warszawie. Cała Polska organizuje koncerty na cel powyższy, a każde miasto winno uważać za swój obowiązek złożenie cegiełki w ofierze na pomnik Mistrza...

Stanie on w samym sercu Polski, w Warszawie, jako dowód żywej wdzięczności całego narodu.

Nie wątpimy, że Wilno, któremu danem będzie usłyszeć w dniu dzisiejszym arcydzieła muzyki Szopena, spólni zarazem i społeczny swój obowiązek. X.

Wiadomości bieżące.

Wiadomości kościelne.

— W niedzielę 30-go grudnia, jako w dzień powszednich na całej Ziemi Polskiej modłów za Polskę, odbędzie się o godzinie 10 i pół rano uroczyste nabożeństwo w Bazylice Wileńskiej.

Urzędowe.

— Zmiana terminu spisu ludności. Rada Ministrów na posiedzeniu swym w dniu 28 b. m. uchwaliła zmianę terminu spisu ludności Ziemi Wileńskiej z wyjątkiem powiatu Brasławskiego, oraz na przyłączonej do Rzeczypospolitej części b. pasie neutralnego polsko litewskiego. Spis ludności miał się odbyć dnia 31-go grudnia r. b. Spis ludności odbędzie się w początkach roku bieżącego.

— Odznaczenie gen. Żeligowskiego. Kapituła orderu „Virtuti militari” nadała obecnie Krzyż Komandorski tegoż orderu II klasy gen. broni Lucjanowi Żeligowskiemu.

— Sady doraźne. Na mocy art. 2 ustawy z dn. 30 czerwca 1919 r. w przedmiocie sądów doraźnych Rada Ministrów wydała rozporządzenie o przedłużeniu sądów doraźnych na obszarze b. zaboru rosyjskiego na czas od dn. 1-go stycznia 1924 r. do 30-go czerwca 1924 r. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie powyższej pod datą 26 grudnia zostało rozplakatowane w Wilnie. Analogiczne zarządzenie o rozplakatowaniu zostało wydane dla powiatów Ziemi Wileńskiej.

— W sprawie przejęcia budynków rządowych. Dom rządowy przy ul. Ostrobramskiej Nr. 3, w którym mieści się okręgowa dyrekcja celna, starostwo pow. Wileńsko-Trockiego i Inspektor pracy, miał być opróżniony i oddany w całości do dyspozycji dyrekcji celnej.

Starostwo powiatowe przeniesione być miało na ul. Ostrobramską 16 do posesji rządowej, a inspektorat pracy do domu nr. 19 przy tejże ulicy, obecnie zajmowanego przez biura t. zw. K.O.K., czyli spółdzielni rolniczo-handlowej Kresowego Związku Ziemi. Sprawa o wysiedlenie tych długoterminowych lokatorów oddana została na drogę sądową.

Po przeprowadzeniu spraw sądowych i dokonaniu niezbędnego remontu i eksmisji dotychczasowych lokatorów, oraz po przeniesieniu Inspektoratu Pracy i starostwa do wymienionych lokali, cały gmach przy ulicy Ostrobramskiej nr. 3 pozostanie w posiadaniu dyrekcji cel.

— Nowe urzędy celne. Okręgowa Dyrekcja cel w Wilnie projektuje w przeciągu 1924 r. uruchomić nowe urzędy celne przy granicy litewskiej w Suwałkach Druskienikach. Przy bolszewickiej granicy otwarty będzie urząd celny w Dziśnie, co już jest sankejonowane przez odpowiednie mini, sterstwa.

Z miasta.

— Wilja stanęła. Dn. 28 b. m. wskutek silnych mrozów w ciągu ostatnich dni rzeka Wilja stanęła, tworząc wielkie kry.

— Dodatki kresowe dla urzędników. Z powodu wprowadzenia nowej ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych na terenie ziemi Wileńskiej automatycznie odpadły tak zw. specjalne dodatki kresowe. Wobec tego władze centralne zwróciły się do podległych sobie urzędów w Wilnie z wnioskiem nadesłania opinii czy należy utrzymać nadal dodatki kresowe i dla jakiej kategorii urzędników państwowych. Jak słyszeliśmy zdania pod tym względem są podzielone. Gdy Kuratorjum Okręgu Szkolnego opracowało wniosek zatrzymania nadal dla wszystkich dodatku kresowego inne resorty administracyjne wypowiadają się za udzielaniem dodatku kresowego wszystkim urzędnikom nieurodzonym w Wileńszczyźnie. Obawiamy się, iż ostatni wniosek pomijający urodzonych w Wileńszczyźnie nie zostanie zrozumiany przez funkcjonariuszów państwowych—tubylew

i wywoła niechęć do lepiej opłaconego elementu napływowego. Jeżeli chodzi o nie wspieranie urzędników nie polaków i wrogo usposobionych wobec państwowości polskiej, którzy bardzo licznie obsiedli nasze kresowe urzędy jest prostszy sposób zupełnego zwolnienia szkodliwych państwowych urzędników a nie karania za nich od wieków w Wileńszczyźnie osiadłych rodzin.

— Rejestracja dorożek i wozów ciężarowych. Komisarjat Rządu na m. Wilno w wykonaniu odnośnego rozporządzenia Delegata Rządu zarządził rejestrację dorożek i wozów ciężarowych. Chcący nadal trudzić się rzemiosłem przewoźniczym mają zarejestrować się w Komisarjacie Rządu do 10 stycznia roku przyszłego. Przegląd dorożek i wozów ciężarowych odbędzie się w drugiej połowie stycznia.

Sprawy administracyjne.

— Skargi na orzeczenia władz administracyjnych. Delegat Rządu wydał okólnik, dotyczący apelacji od orzeczeń władz administracyjnych. Okólnik podkreśla konieczność ścisłego przestrzegania przepisów ustawy. Odwołania z reguły wnoszone być mają do jednej tylko instancji. Delegat Rządu zwraca również uwagę na konieczność zachowywania przez urzędy dat odnoszących się do załatwienia poszczególnych momentów każdej sprawy, a to ze względu na ściśle określone terminy, w których petentowi przysługuje prawo odwołania się do wyższej instancji. Termin normalny jest 14 dniowy i rozpoczyna się od chwili doręczenia petentowi orzeczenia aż do czasu wcielenia rekursu.

Sprawy samorządowe.

— Zjazd wójtów i sołtysów pow. Wil.-Trockiego. Dnia 28 b. m. zakończył obrady zjazd wójtów i sołtysów, który odbywał się przy wydziale powiatowym Wil.-Trockiego sejmiku. Na porządek dzienny złożyły się dwa punkty: 1) wręczenie wójtom oznak wójtowskich i 2) omówienie sprawy ściągnięcia daniny majątkowej. Na zjeździe obecni byli przedstawiciele większej własności rolnej i urzędu skarbowego.

Sprawy kolejowe.

— Nowy rozkład jazdy. W nadchodzącym roku 1924 w całym państwie władze kolejowe przejdą na rozkład pociągów t. zw. pokojowy, t. j., że zmiany wprowadzone będą zależnie od potrzeb państwa, a przynajmniej ustalone będą dzie czasu letniej zimowy. Obecnie nowy rozkład jazdy, który ma być wprowadzony w czasie najbliższym, najprawdopodobniej od lutego, roku przyszłego, jest już na ukończeniu i ostatnie konferencje w Ministerstwie Koleji Żelaznych mają na celu uzgodnienie z poszczególnymi dyrekcjami.

— Kursy dla pomocników zwładowców stacji. W styczniu staniem Wydziału Ruchu Wil. Dyr. Kolejowej odbędzie się w Wilnie kursy dla pomocników zwładowców stacji celem uzyskania nowych wykwalifikowanych fachowców. Kursy te dadzą przeszło 40 nowych urzędników kolejowych.

Z życia stowarzyszeń.

— Zebranie sprawozdawcze. W niedzielę dnia 30 grudnia r. b. o g. 1 pp. w Sali Centrali Chr. Zw. Zaw. (Sw. Jańska 3) ks. poseł Olszański udzielił sprawozdania o chwili bieżącej. Wstęp wolny.

— Zarząd Sekcji Byłych Wojskowych, utworzonej przy Polskim Związku Kolejowców w celu zrzeszenia i obrony interesów byłych żołnierzy Armii Polskiej wzywa wszystkich pracowników kolejowych, którzy kiedykolwiek służyli w wojsku polskim do zapisywania się we własnym interesie na członków wyżej wymienionej Sekcji.

Rejestracja odbywać się będzie codziennie prócz świąt w lokalu P. Z. K. (kolejowa 19) w godzinach od 5—6 wiecz., tamże dyżurny członek zarządu będzie udzielał wszelkich informacji.

Zarząd.

